

گفت‌وگوی استقامت با علیرضا کلانتری فیلم‌ساز کرمانی؛

در کرمان فقط علاقه‌مند سینما داریم!

❖ جشنواره فیلم کرمان فقط در حد یک دورهمی بود **❖ می‌توانیم سینمای بومی خوبی داشته باشیم** **❖ از این‌همه دانشکده سینمایی در شهر متعجبم** **❖ جشنواره چیزی به فیلم‌سازی کرمان اضافه نکرد**

❖ رحیم بنی‌اسد آزاد

"علیرضا کلانتری داوارانی" متولد رفسنجان است، نویسنده‌ی و کارگردانی را از سال ۶۵ با فیلم کوتاه باور در سینمای جوان شروع کرده و بعد از آن به ساخت فیلم و سریال در تلویزیون کرمان روی آورده، او مدت‌ها مدیریت تولید شرکت "سروش" صداوسیما را به عهده داشته؛ و تیزرهای مختلفی به اکثراً نمایشی و موزیکال بودند را تولید کرد. از فعالیت‌های دیگر او می‌توان به سریال‌های "به کمو محبت"، "دربست"، "ترش و شیرین"، "داخل آدم"، اشاره نمود. کلانتری در سال ۸۲ با کمک یکی از دوستانش اولین سریال تلویزیونی کرمان در بخش خصوصی به نام "خط‌خانه دادگستر" را ساخته و همچنین خالق شخصیت مشهور کرمانی "اماشالله" است. به گفته‌ی خودش بارها می‌توانسته از شهر کرمان برود، اما عشق و علاقه‌ای که به پیشرفت کرمان در زمینه فیلم و سینما داشته، او را از رفتن باز داشته است. با او که نوروز اسمال سریال "مهمانی شیرین" را برای تلویزیون کرمان ساخت، درباره فیلم‌سازی در کرمان و سریالش گفتگو کردیم.

جناب کلانتری این روزها مشغول چه فعالیتی هستید؟
با توجه به این که سال گذشته درگیر تولید سریال مهمانی شیرین بودم و سریالی بود که وقت زیادی را از ما گرفت، فعلا مشغول استراحت هستم و فقط گاهی روی فیلم‌نامه و طرحی کار می‌کنم.

از سریال مهمانی شیرین بگویید چه شد که تصمیم به ساخت این سریال گرفتید؟
چندین سال بود که من در این زمینه کار نکرده بودم و فرصتی برای کار پیش نمی‌آمد، دلیلش هم نبود بودجه کافی بود. ما متأسفانه در شهر کرمان هیچ سیاست پیوسته و معین و مشخصی در زمینه سریال‌سازی نداریم که بتوانیم به عنوان یک کار و برنامه مدون و برنامه‌ریزی شده با آن برخورد کنیم. این سریال هم که من کار کردم به درخواست یکی از دوستان است که سال‌ها در صدا و سیما با هم رفیق بودیم. ایشان گفتند اگر می‌شود برای ما سریالی کار کن؛ خودم می‌دانستم که بودجه خوبی برای این کارها نمی‌گذارند و نیست، یک بودجه محدود برای این کار گذاشته بودند، در این کار من چون خودم تهیه کننده کار بودم سیاست‌هایی در کار داشتیم و جوری برنامه‌ریزی کردم که کار را با همین حداقل‌ها جلو ببرم. بحث سریال‌سازی و فیلم‌سازی در کرمان برای تصویب و اجرا وارد کانال‌هایی می‌شود که زمان بر است و ما وقت آن را نداریم؛ مثلا طرح باید نوشته شود برود در تهران، سیمای استان‌ها بررسی شود، بررسی که شد اصلاحیه بخورد، اصلاحیه انجام شود، بعدا اگر تایید شد بودجه‌ای بدهند به استان‌ها که کار کنند؛ این یک روند بسیار فرسایشی دارد که یکی از ایرادات بزرگ ما در تولید و قفل شدن کارهای فیلم‌سازی در کرمان است.

من وقتی این سریال را قبول کردم با این شرط بود که خود کرمان فیلم‌نامه را بخواند و همین‌جا هم تصویب کنند و با بودجه کم هم که شده کار کنیم تا ما بعد از مدت‌ها بتوانیم سریالی در نوروز داشته باشیم. و این میسر نمی‌شد مگر با تلاش بچه‌های گروه بازیگرها، کادر فنی تصویربردار همه که از جان مایه گذاشتند.

عوامل فیلم همه کرمانی بودند؟

بله، همه کرمانی بودند جز یک نفر که "خسرو احمدی" بودند؛ ایشان بازیگری بودند که از تهران آمدند؛ البته به این دلیل نیلوردم که بازیگر تهرانی در کارمان باشد و بگویم بازیگر آوزدیم و سطح کار تغییر کند، نه؛ در فیلم‌نامه یک شخصیتی وجود داشت که باید حتما آذری بود و دنبال شخصیتی می‌گشتم که بتواند آذری صحبت کند و بین بازیگرها خسرو احمدی را انتخاب کردیم و ایشان هم لطف کردند و قبول کردند و آمدند.

مهمترین چالش در ساخت این سریال چه بود؟

مهمترین چالش قاعدتا مساله مالی است، حتی اگر سریالی تاپ از ایران را هم در نظر بگیریم می‌بینیم که آخر کار بودجه کافی نداشتند؛ ما که می‌گوییم بودجه کافی نداشتیم حتی از استاندارد یک کار هم کمتر بود و این چالش بزرگی بود که کار را از اذیت کرد، شما باید عوامل را با حداقل جمع و جور کنید، مثلا کار اگر مدیر تولیدی دارد که باید ۴ نفر زیر دست داشته باشد شما وقتی بودجه کم داری مجبوری این‌ها را با دو نفر انجام بدهی، مدیر برنامه‌ریزی، طراح لباس و همه بر همین اساس، نیروهایشان کم می‌شود و روی کار فشار می‌آورد؛ و این‌ها همه باعث می‌شود کار را کوچک کنیم و تبدیل کنیم به یک کار مینیمال؛ در صورتی که تعریف کار مینیمال چیز دیگری است، این‌ها روی کیفیت کار تاثیر می‌گذارد. کار می‌تواند با کیفیت‌تر باشد؛ ما در این سریال نگذاشتیم این مورد در کار اثر بگذارد؛ و خوشبختانه با استقبال خوبی هم از طرف مردم مواجه شد. سریالی با قفسه کرمانی که فضای بومی بازیگرهای کرمانی، لپچه و گویش کرمانی داشت؛ اما مسلمان می‌توانست خیلی بهتر باشد. ما اگر بخواهیم در کرمان کار فیلم‌سازی انجام دهیم نیاز دارد استاندارد کرمان، مسئولین و نمایندگان نگاهی ویژه به این مقوله داشته باشند؛ فیلم‌سازی اشتغال زایی است، معنی ندارد یک هنرمند فیلم‌ساز ما تک بعدی جلو برود، سینما یک بازار است، فیلم‌سازی یک بازار است، این بازار متأسفانه در کرمان و کلا در مملکت ما دچار بحران است.

مسئولین دائم دنبال کارهای معدن هستند فلان معدن را کشف کنیم، فلان کارخانه را افتتاح کنیم، این‌ها چقدر بازدهی دارد، ما داریم محیط زیست خودمان را از بین می‌بریم؛ ولی وقتی شما یک کار فرهنگی انجام می‌دهید کار تولید فیلم انجام می‌دهید به کدام محیط زیست لطمه می‌خورد؛ این‌ها باید دغدغه نمایندگان کرمان باشد؛ باید دغدغه این را داشته باشند که فرهنگ مردم کرمان را به جاهای دیگر نشان بدهیم، فضاها و مکان‌های کرمان را معرفی کنیم؛ سینما، تلویزیون و مدیا در دنیای امروز نقش مهمی دارد که رویکرد مردم نسبت به یک مکان را کلا عوض می‌کند.

حال و روز سینما در کرمان را چگونه می‌بینید؟

نمی‌توانم گفت ما سینمایی به معنی سینما داریم، ما در کرمان علاقه‌مندان سینما داریم؛ وقتی حرف از سینما می‌زنیم آن را باید به عنوان بازار در نظر بگیریم، وقتی بازار را نداریم نمی‌توانیم بگوییم سینما داریم؛ وقتی ما نتوانیم مصرف کننده فرهنگی داشته باشیم و تربیت کنیم قاعدتا بازاری هم نداریم؛ ما چقدر فیلم می‌سازیم که قرار باشد از ما بخرند؟ چقدر مالی چقدر در کرمان داریم؛ اصلا داریم؟ بنابراین ما سینمایی نداریم؛ ما فقط هنرمندان سینمایی خوبی داریم؛ ما پتانسیل‌های خوب سینمایی از نظر بازیگری و دیگر عوامل داریم. ولی این‌ها به صورت انفرادی کار می‌کنند، در خفا خودش‌اش می‌کند؛ فلان بازیگر خودش زحمت می‌کشد تلاش می‌کند و مشهور می‌شود و می‌رود تهران موفق می‌شود.

الان در همین شهر کرمان چقدر دکتر متخصص داریم، ولی در همین کرمان تعداد کارگردان‌های ما شاید به تعداد انگشتان دست هم نرسد؛ سینما در کشور ما یک سینمای خصوصی به معنای واقعی نیست، هیچکس سرمایه‌گذاری نمی‌کند، ما اگر می‌توانستیم مردم را ترغیب کنیم که بیایند سرمایه‌گذاری کنند خیلی تاثیر می‌گذاشت؛ تیم گل‌گهر سیرجان و مس کرمان و رفسنجان را ببینید چه بودجه‌های وحشتناکی دارند، من نمی‌گویم نبود، من با دید خوب به این‌ها نگاه می‌کنم؛ اما با این مبالغ و حتی کمتر می‌توان چندین فیلم ساخت و اشتغال‌زایی کرد.

ما بچه‌های با استعدادی داریم، اما یکی دو کار انجام می‌دهند و رها می‌کنند، ما منشی صحنه تربیت می‌کنیم، خب اگر پشت سر هم کار باشد از این کار به کار دیگری می‌رود، ولی متأسفانه نیست و بی‌انگیزه می‌شود؛ از یک فیلم یا سریال شاید نزدیک به سی چهل نفر می‌تواند ارتزاق کنند؛ چند درصد از این هزینه‌های مجتمع‌های صنعتی ما مانند مس و گل‌گهر در فیلم‌سازی هزینه شود؛ بگویند ما مثلا سالی ۴ سریال می‌خواهیم؛ الان دنیا به سمت سینمای بومی رفته است، ما می‌توانیم در کرمان سینمای بومی خوبی داشته باشیم؛ متأسفانه هیچ کس اهمیت نمی‌دهد و بین مدیران ما انگیزه و علاقه‌ای نیست و مدیران فقط دنبال سیاسی کاری هستند از هر فرصتی استفاده می‌کنند که کار سیاسی انجام دهند؛ این که فیلم بسازیم شاید دغدغه چندمشان هم نباشد.

فکر می‌کنید چرا در این سال‌ها سینما در کرمان نتوانسته رشد کند؟

برای اینکه بازارش نبوده؛ دلیلش نبود سرمایه و مدیر با انگیزه بوده است، ما که سینمای مستقلی نداریم، سینما نیمه دولتی است، شما ببینید سینمای کره در این چند سال چه پیشرفتی داشته و در حد جهانی مطرح شده؛ چرا؟ چون تهیه کننده آمریکایی می‌رود آنجا سرمایه‌گذاری می‌کند ما این‌جا سینمای خصوصی نداریم؛ در کرمان چه کسی می‌آید سه چهار میلیارد تومان برای فیلم سرمایه‌گذاری کند؛ ما نیازمند بخش دولتی هستیم چاره‌ای نداریم؛ ممکن است در کاری ۲۰ تا ۳۰ درصد بخش خصوصی کمک کند؛ ولی بخش اعظم‌اش دولتی است. مدیران باید برنامه مدونی برای تولید فیلم و سریال داشته باشند و سرمایه‌گذاران خصوصی شرکت‌های بزرگ را مدیران جذب کنند. کاری که الان پلتفرم‌هایی مثل "فیلمو" و "نماوا" دارند انجام می‌دهند خیلی کار خوبی است؛ اگر همین پلتفرم‌ها یک بخش به نام سینمای بومی هم اضافه می‌کردند و سریال‌های تولیدی استان‌ها را در آن بخش می‌کردند خیلی خوب بود، مثلا کسی که می‌خواست ببیند در کرمان چه فیلم یا سریالی تولید شده به این قسمت مراجعه می‌کرد؛ چه اشکال داشت فیلمی با نماوا یا دیگر پلتفرم‌ها تولیدات استانی را می‌خریدند و منتشر می‌کردند؛ این صورت تهیه‌کنندگان هم ترغیب می‌شدند و سرمایه‌گذاری می‌کردند. مسئولین موظفند این را پیگیری کنند و حتی به عنوان یکی از شروط پلتفرم‌ها بگذارند که شما موظفید

سالی ۵ یا ۶ فیلم بومی پخش کنید، اگر چنین کاری می‌شد من هم که دارم کار می‌کنم می‌دانستم کار جایی دیده می‌شود، باید سیاستمان این باشد. الان متأسفانه مسئولین هر زمان انتخابات می‌شود یاد هنرمندان می‌افتند و دنبال استفاده ابزاری از هنرمندان هستند، و هنرمند هم ترجیح می‌دهد اطراف نمایندگان نرود، هنرمندان منفعت طلب نیستند، هنرمندان دغدغه جامعه را دارند؛ ما نیامدیم فقط پولی بدست بیاوریم، ما برایمان رشد جامعه، سلامت محیط زیست و مسائل این‌چنینی مهم است، باید هنرمندان را درک کنند هنرمند هم خانواده دارد و باید بتواند هزینه‌های خانواده را تامین کند.

کرمان دو دوره جشنواره‌ای با عنوان جشنواره فیلم کرمان برگزار کرد؛ تاثیر این جشنواره بر روند فیلم‌سازی کرمان چه بود؟
وقتی حرف از جشنواره می‌زنید باید چیزی هم در این جشنواره باشد؛ مثلا در جشنواره غذا باید غذایی هم باشد تا قضاوت شود، وقتی ما فیلمی نساختیم چگونه جشنواره برگزار کنیم؟ جشنواره کرمان فقط در حد یک دورهمی بود؛ نمی‌توان گفت جشنواره بود؛ دورهمی بود که بچه‌ها همدیگر را پیدا کردند؛ فقط از نظر فضای اجتماعی و فرهنگی که به وجود آورد خیلی خوب بود؛ اما آیا بعد از این جشنواره ما توانستیم فیلم بسازیم؟ آیا نمایندگان که آمدند گفتند ما با شما تفاهم‌نامه می‌نویسیم که مثلا من نماینده دومیلیارد تومان از فلان بنگاه اقتصادی می‌گیرم و در اختیار صدا و سیما یا ارشاد می‌گذارم که برای ساخت فیلم هزینه شود؛ این اتفاق‌ها نیفتاد، فقط بیان کاری برای مدیران بود.

اینکه می‌گویند جوان می‌آید، باید گفت او بیاید در جشنواره چه کار کند؛ جوان را بیابیم گول بزنیم و سراب نشان بدهیم، ما قصدمان واقفیت است، این که تو فردا باید با فیلم‌سازی شکم زن و بچه‌ات را سیر کنی آیا توانی؟ می‌توانی اجاره خانه بدهی؟ بچه‌ات را بفرستی مدرسه؟ این یک کسب و کار است، باید با آن زندگی کرد؛ نمی‌شود که سراب نشان جوان بدهیم و دل خوش باشد به دو سه شب جشنواره و جایزه بگیرد و مردم شتوق‌شان کنند؛ بعد از جشنواره چه کار باید بکنند. ممکن است هر سه سالی که بچه‌ها فیلمی بسازند و فیلم‌ها جمع شود بتواند جشنواره کار کنید، هر ساله نمی‌شود، مگر چند فیلم در سال ساخته می‌شود؛ من معتقدم جشنواره چیزی به فیلم‌سازی کرمان اضافه نکرد.

راهکار و پیشنهادتان برای بهتر شدن وضعیت سینما در کرمان چیست؟

اول این که از افراد متخصص و با تجربه در امور سینمایی و فیلم‌سازی استفاده شود؛ و استاندار جلسه‌ای با فیلم‌سازان و هنرمندان بگذارند و این‌ها را حمایت و به جاهایی که می‌شود سرمایه‌گذاری کرد معرفی کنند. صدا و سیما هم نقش مهمی می‌تواند در این زمینه داشته باشد، تلویزیون برای این که بتواند رویکرد اجتماعی قوی داشته باشد یا دست به یک حرکت‌های گسترده بزند، باید سنت‌شکنی کند، با این‌حال من معتقدم اگر فیلم و سریال‌های خوبی ساخته شود مردم استقبال می‌کنند، مردم دنبال کار خوب هستند؛ و از همه مهم‌تر این که مسئولان بخش فرهنگی و سینمایی را جدی بگیرند و دغدغه‌شان باشد؛ مسئولین در ورزشگاه با فوتبال‌سیست‌ها عکس می‌گیرند، چقدر می‌روند تئاتر ببینند؟ چقدر با فیلم‌سازان جلسه گذاشتند؟ چشم تنگی هم متأسفانه در بین مدیران ما وجود دارد، خود مدیری که باید حامی ما باشد مانعی می‌شود سر راه ما که خودمان باور نمی‌کنیم. من متعجبم از این که در شهر ما چرا اینقدر دانشکده سینمایی است، این فراغ‌التحصیلان کجا باید بروند کار کنند؟ چگونه کار کنند؟ فقط دلمان خوش است که مدرک می‌دهیم.

خبر

رئیس هیات مدیره خانه مطبوعات کرمان؛

باز گشایی موزه مطبوعات نیازمند اعتبار است

گروه جامعه: با توجه به زمان کوتاه باقی مانده تا ۱۷ مرداد ماه مصادف با روز خبرنگار، موزه مطبوعات استان کرمان اما به دلیل وجود مشکلات مالی زیاد، آماده بازگشایی نیست.

رئیس هیات مدیره خانه مطبوعات استان کرمان با اعلام این خبر گفت: «آماده‌سازی موزه مطبوعات استان بسیار کند پیش می‌رود».

محمد لطیف‌کار با تأکید بر اینکه برای تکمیل و بهره‌برداری موزه نیازمند اعتبار هستیم، توضیح داد: «در سال ۱۳۹۹ اداره کل میراث فرهنگی کرمان خانه دینیار از اماکن تاریخی شهر کرمان، مربوط به دوره قاجاریه را در اختیار اداره کل ارشاد استان به منظور راه‌اندازی موزه مطبوعات قرار داده و اداره کل ارشاد استان نیز آن را در اختیار خانه مطبوعات استان گذاشته است اما این خانه تاریخی نیازمند مرمت و بازسازی اساسی بود و تاکنون با پیگیری‌های فراوان، در مجموع ۸۵۰ میلیون تومان هزینه بازسازی و بهسازی ساختمان شده است.»

وی افزود: «به منظور تکمیل فرآیند بهسازی و نوسازی و نیز خرید تجهیزات سرمایشی و گرمایشی این مکان، نیازمند ۱۲ میلیارد ریال اعتبار هستیم.»

به گزارش مهر کرمان، وی سوم تیرماه در ادامه این توضیحات اظهار کرد: «راه‌اندازی موزه‌ها از جمله وظایف اداره کل میراث فرهنگی است، اما این نهاد فقط یک ساختمان را در اختیار خانه مطبوعات قرار داده و همین امر روند راه‌اندازی موزه را با تاخیر مواجه کرد و پیگیری امور و تامین بودجه همواره از سوی خانه مطبوعات صورت می‌گیرد.»

رئیس هیات مدیره خانه مطبوعات استان کرمان به سابقه ایجاد موزه مطبوعات در کرمان طی سال ۱۳۸۴ به عنوان اولین موزه مطبوعات کشور و با پیگیری مدیر وقت داخل مطبوعات اشاره کرد و گفت: «متأسفانه موزه به دلیل عدم حمایت مالی قریب ۱۰ سال است که تعطیل شده و وسایل آن، هم‌اکنون در ساختمانی دیگر نگهداری می‌شود.»

مرکز کسب و کار اتاق کرمان اعلام کرد؛

روند صدور مجوز و مشکلات بانکی مانع سرمایه‌گذاری اند

گروه اقتصاد: دبیر اجرایی مرکز کسب و کار اتاق کرمان با بیان اینکه این مرکز در حوزه‌های مختلف از جمله بیمه، بانک، مالیات، حقوقی، کسب و کار، بازرگانی و بازاریابی به ارائه مشاوره و حل مسائل و مشکلات فعالان اقتصادی می‌پردازد، گفت: «در سه ماه ابتدایی سال جاری تعداد ۶۳ پرونده در مرکز کسب و کار اتاق تشکیل شده که از این تعداد ۳۶ پرونده در حوزه‌های بانک، بیمه، مالیات و حقوقی و ۲۷ پرونده در حوزه ایجاد و توسعه کسب و کار و بازاریابی بین‌المللی بوده است.»

به گزارش روابط عمومی اتاق کرمان، عسجدی مرکز کسب و کار در دست اقدام قرار دارد و ۲۷ پرونده نیز پس از برگزاری جلسه و ارائه نظر کارشناسی اتاق، به دستگاه‌های اجرایی مربوطه از جمله دادگستری کل استان و سازمان صمت ارسال شده و در نوبت طرح و دریافت مصوبه هستند.»

وی ادامه داد: «در اولین فصل از سال ۱۴۰۲، بیشترین فراوانی پرونده‌های ارجاعی به مرکز کسب و کار اتاق کرمان در حوزه مشکلات فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران با دستگاه‌های مجوزدهنده با تعداد ۲۰ پرونده و پس از آن حوزه بانکی با ۱۳ و حوزه حقوقی با ۱۲ پرونده بوده است.»

به گزارش روابط عمومی اتاق کرمان، عسجدی اظهار کرد: «پس از تغییرات ایجاد شده در ساختار کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید شمال استان، تعدادی از پرونده‌ها که پیش از این کار کارشناسی آن‌ها در کمیته تخصصی ستاد اقتصاد مقاومتی به دبیری مرکز کسب و کار به انجام رسیده بود، به دادگستری کل استان ارسال شده است.»

دبیر اجرایی مرکز کسب و کار اتاق کرمان اضافه کرد: «۸۳ درصد از پرونده‌های تشکیل شده در بازه زمانی یاد شده از فعالان اقتصادی غیرعضو اتاق بوده‌اند.» وی در پایان با اشاره به انجام اقدامات پروژه‌های بیان کرد: «دبیری کمیته‌های تخصصی ستاد اقتصاد مقاومتی دادگستری در سال ۱۴۰۱، کارگروه تحقق شعار سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱، کمیته تقسیط بدهی واحدهای بحرانی بدهکار به سازمان تامین اجتماعی و کمیته واحدهای تحت تملک بانک‌های استان از سایر اقدامات مرکز کسب و کار بوده که تعدادی از آن‌ها در حال انجام است.»